

29 MAJ 1990

1. Byrådsmedlem Henning Desholm
Skjoldsvænge 62
6500 Vojens

1. k.

1990/1072/1022-1

jmb/chj

2. Tilsynsrådet for Sønderjyllands Amt
H. P. Hanssens Gade 42
6200 Aabenraa
3. Vojens Byråd
Rådhuscentret 7
6500 Vojens

I skrivelse af 24. april 1990 med bilag har De rettet henvendelse hertil og anmodet om en vurdering af lovligheden af Vojens Byråds beslutning om at nedsætte økonomiudvalgets medlemstal fra 9 til 7 medlemmer.

Det fremgår af sagen, at Tilsynsrådet for Sønderjyllands Amt i skrivelse af 22. marts 1990 har udtalt, at tilsynsrådet ikke har fundet grundlag for at annullere byrådets beslutning.

Som meddelt Dem den 10. maj 1990 har Indenrigsministeriet anmodet Tilsynsrådet for Sønderjyllands Amt om en udtalelse i anledning af Deres henvendelse hertil. I skrivelse af 16. maj 1990 har tilsynsrådet meddelt, at Deres henvendelse ikke giver rådet anledning til bemærkninger.

Det fremgår af sagen, at Vojens Byråd ved 2. behandlingen af styrelsesvedtægten for Vojens Kommune den 6. december 1989 vedtog at ændre styrelsesvedtægtens § 10, stk. 1, således at økonomiudvalgets medlemstal blev forhøjet fra 7 til 9 medlemmer. På det konstituerende møde den 13. december 1989 blev De indvalgt i økonomiudvalget. Efter det nye byråds tiltræden blev der imidlertid fremsat forslag om ændring af § 10, stk. 1, i styrelsesvedtægten, således at økonomiudvalgets medlemstal blev reduceret fra 9 til 7 medlemmer. Dette forslag blev vedtaget af byrådets flertal ved 2. behandlingen af styrelsesvedtægten den 10. januar 1990, og der blev herefter foretaget nyvalg til økonomiudvalget, hvor De ikke blev valgt.

I skrivelse af 30. december 1989 rettede De henvendelse til Tilsynsrådet for Sønderjyllands Amt og anmodede om en vurdering af forslaget om ændring af styrelsesvedtægten. I en oversagen indhentet udtalelse af 25. januar 1990 anførte Vojens Byråd, at reduktionen af økonomiudvalgets medlemstal var begrundet i rent saglige effektivitetshensyn, og at Vojens Kommunes økonomiudvalg siden kommunesammenlægningen altid har bestået af 7 medlemmer.

I skrivelse af 22. marts 1990 udtalte Tilsynsrådet for Sønderjyllands Amt, at kommunalbestyrelsen ved nedsættelsen af økonomiudvalget efter § 17, stk. 1, i den kommunale styrelseslov er frit stillet ved fastsættelsen af økonomiudvalgets medlemstal. Beslutningen om vedtægtsændringen vil efter tilsynsrådets opfattelse kun kunne tilsidesættes af tilsynsmyndighederne, såfremt beslutningen er i strid med kommunalretlige regler, eksempelvis fordi styrelseslovens procedureregler er tilsidesat, eller fordi beslutningen ikke har et sagligt formål, det vil sige på grund af magtfordrejning. Endvidere anførte tilsynsrådet, at da der ikke i lovgivningen er regler, der afskærer en nyvalgt kommunalbestyrelse fra at anlægge ændrede vurderinger af, hvilket medlemstal der er det mest hensigtsmæssige, og da mindretallet intet har anført til støtte for påstanden om, at ændringen ikke er sagligt begrundet, har tilsynsrådet ikke haft grundlag for at annullere byrådets beslutning.

De har i Deres skrivelse af 24. april 1990 hertil anført, at det fremgår af § 17, stk. 3, i den kommunale styrelseslov, at valg til kommunalbestyrelsens udvalg har virkning for kommunalbestyrelsens funktionsperiode, og at det har været anført i den kommunalretlige teori, jf. Erik Harder, Den kommunale styrelseslov (1990), at et udvalgsmedlem ikke er forpligtet til at opgive sin plads i et udvalg, hvis medlemstallet reduceres.

I denne anledning skal Indenrigsministeriet udtale følgende:

Efter bestemmelsen i § 17, stk. 1, i lov om kommunernes styrelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 31 af 22. januar 1990, fastsættes økonomiudvalgets medlemstal i styrelsesvedtægten,

jf. lovens § 2. Medlemstallet skal være ulige og kan ikke overstige halvdelen af kommunalbestyrelsens medlemstal. Bortset herfra er kommunalbestyrelsen frit stillet ved fastsættelsen af økonomiudvalgets medlemstal, idet den tidligere særregel om økonomiudvalgets medlemstal i § 18, stk. 1, i styrelsesloven er blevet ophævet ved lov nr. 220 af 5. april 1989.

Efter bestemmelsen i § 17, stk. 3, i styrelsesloven har kommunalbestyrelsens valg af medlemmer til økonomiudvalget virkning for kommunalbestyrelsens valgperiode. Et udvalgsmedlem kan således ikke på forhånd vælges for en kortere funktionsperiode, og kommunalbestyrelsen eller den pågældendes gruppe kan heller ikke i løbet af funktionsperioden træffe beslutning om at fratage den pågældende udvalgspladsen, medmindre den pågældende ikke længere opfylder betingelserne for medlemskab af udvalget.

Bestemmelsen i § 17, stk. 3, om valgets gyldighedsperiode kan derimod ikke afskære kommunalbestyrelsen fra at gennemføre ændringer i kommunens udvalgsstruktur eller i udvalgenes medlemstal i overensstemmelse med procedurereglerne i styrelseslovens § 2 om styrelsesvedtægtsændringer, såfremt der ikke herved forfølges uvedkommende eller usaglige formål. Denne forståelse af bestemmelsen har flere gange været fastslået i Indenrigsministeriets praksis.

Da ændringen af styrelsesvedtægten for Vojens Kommune er sket i overensstemmelse med reglerne i § 2, stk. 2, i den kommunale styrelseslov, og da det ikke findes godtgjort eller sandsynliggjort, at flertallets beslutning om reduktion af økonomiudvalgets medlemstal har været begrundet i usaglige hensyn, kan Indenrigsministeriet tilslutte sig tilsynsrådets udtalelse om, at der ikke er grundlag for at foretage videre i sagen.

For så vidt angår Deres senere henvendelse i skrivelse af 13. maj 1990 vedrørende kommunalbestyrelsens beslutning om sammenlægning af social- og undervisningsudvalget bemærkes, at Indenrigsministeriet i dag har videresendt Deres skrivelse til Tilsynsrådet for Sønderjyllands Amt, som herefter vil tage stilling til sagen.

Det skal tilføjes, at det i Deres skrivelse omtalte frikommuneforsøg om mindretalsrepræsentation i Vojens Kommunes stående udvalg vil blive godkendt af Indenrigsministeriet til ikrafttræden den 15. juni 1990.

Tilsynsrådet for Sønderjyllands Amt og Vojens Byråd har modtaget kopi af denne skrivelse.

Med venlig hilsen

Thor Pedersen

Emil le Maire

2. not.

./. Der vedlægges byrådsmedlem Henning Desholms skrivelse af
./. 13. maj 1990 til videre foranstaltning. Endvidere vedlægges en kopi af det ovenfor nævnte frikommuneregulativ.

Der henvises i øvrigt til j.nr. 089-543-99-1-81.

3. not. Der henvises til j.nr. 00.01A01-001-90.

Emil le Maire